

ПЕРЕДРУК КРАЙОВОГО ВИДАННЯ.

За Українську Самостійну
Соборну Державу!

Воля народам!
Воля людині!

ОСЕРЕДОК ПРОПАГАНДИ І ІНФОРМАЦІЇ

при Проводі Організації Українських Націоналістів (ОУН)

Випуск № 1

Травень, 1948 р.

Рік вид. I

ВІД ПРОВОДУ ОУН

З уваги на технічні труднощі виходу та своєчасного поширювання в наших сьгоднішніх підпільних умовах більших видань журнального характеру Провід ОУН в дальнішому а) поміщатиме всі свої офіційні документи; б) висвітлюватиме політику Організації; в) роз'яснюватиме теоретично-ідеологічні питання нашого руху; г) займатиме своє становище до проблем міжнародної політики та д) подаватиме інформацію з українських земель про визвольно-революційну боротьбу українського народу та про большевицьку гнобительську і експлуаторську політику в Україні в окремих неперіодичних випусках Осередка Пропаганди і Інформації при Проводі ОУН.

1 травня, 1948 р.

ПРОВІД
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

ПОВІДОМЛЕННЯ

23-го січня 1947 р. в лісі б. с. Жуків, Бережанського р-ну, Тернопільської обл., оточений військами мвд, геройською смертю загинув член Проводу Організації Українських Націоналістів, Референт Служби Безпеки при Проводі ОУН, Лицар Золотого Хреста Заслуги

сл. п. МИКОЛА АРСЕНИЧ-МИХАЙЛО

член УВО, кількарізний в'язень польських тюрем, Провідник Українських Політичних В'язнів-Націоналістів у львівських Бригідках у рр. 1937-38, учасник II ВЗ ОУН, член Проводу ОУН від 1941 р., учасник III НВЗ ОУН, як член Головної Ради ОУН.

Як Керівник Служби Безпеки при Проводі ОУН сл. п Михайло поклав величезні заслуги на відтинку боротьби визвольного руху проти агентури мвд і мgb. Він розкрив злочинні прийоми, стосовані мвд і мgb, у скрайньо несприятливих умовах підпілля, знайшов успішні методи поборювання большевицького поліційного апарату, виховав і підготував до боротьби проти большевицької агентури численні кадри. Завдяки всій цій, проведеній Ним, роботі український національно-визвольний революційний рух вийшов переможно з дотеперішньої боротьби з мвд і мgb.

Працьовитість аж до самовідречення, всебічність розуму і глибина думки, скромність, рішучість і безоглядність у боротьбі з ворогами — ось головні прикмети Його характеру.

Вишколені і виховані Ним кадри Служби Безпеки і всієї Організації, зберігаючи в своїх серцях Світлу Пам'ять Великого Борця-Революціонера, вірно йтимуть шляхом свого Керівника до Великої Мети та пильно оберігатимуть український визвольно-революційний рух від підступних ударів ворога.

Вічна Слава Героєві Української Національно-Визвольної Революції!

ПРОВІД ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

З листівки до Росіян

РОСІЯНИ!

Український народ, як і всякий інший не-російський народ Советського Союзу, піддається жорстокому національному гнобленню й експлуатуванню з боку большевицьких імперіялістів. Протинародна політика гніту, економічної експлуатації широких працюючих мас, що її здійснюють большевицькі верховоди на території всього ССРСР, в тому числі і на території Росії, — в Україні, як і кожній іншій т. зв. союзній республіці, ще більше виявляється гнобленням національним.

Національна політика большевицьких імперіялістів в Україні являє собою пряме продовження політики національного гноблення і експлуатації, що здійснювалась впродовж сторіч ганебної пам'яті російським царизмом.

Український народ добре бачить і розуміє, що большевицькі кати готовлять йому національну смерть. Віками прагнучи до національної і соціальної волі, до самостійного державного життя, українські народні маси піднялися на революційну визвольну боротьбу проти большевицьких поневолювачів і експлуаторів.

В авангарді цієї боротьби йдуть сьогодні Організація Українських Націоналістів ОУН), керована славним сином українського народу — Степаном Бандерою, та Українська Повстанча Армія

(УПА), керована одним із найвизначніших українських патріотів і революціонерів — генералом Тарасом Чупринкою. Усією боротьбою керує Українська Головна Визвольна Рада (УГВР) — революційний Парлямент і Уряд українського народу, утворений в м. липні 1944 р. в умовах протигітлерівської боротьби УПА і складений з представників усіх українських земель та різних українських політичних партій.

Ми, українські революціонери та повстанці і мільйонні маси українського народу на всій Україні, ведемо боротьбу за визволення України з-під панування большевицьких імперіялістів і за побудову на українських етнографічних землях незалежної демократичної української держави із справедливим політичним і суспільно-економічним устроєм, за перебудову СРСР на принципі незалежних національних держав усіх советських народів, за визволення з-під большевицького ярма працюючих мас усього Советського Союзу.

Наша боротьба — свята. Вона — найсправедливіша, найпрогресивніша боротьба в світі. Український народ має таке саме право на незалежне державне життя, як і всякий інший народ у світі. З цього права ми не зрештуємо ніколи. Ніколи також ми не припинимо боротьби за нашу національну волю. Це наказує нам наша національна честь, наш національний розум.

Визвольну-революційну боротьбу українського народу, в авангарді якої йдуть сьогодні ОУН і УПА, большевицькі вороги народу намагаються представити в очах російських народних мас як боротьбу нібито шовіністичну, як боротьбу, нібито надихану ворожістю до російського народу, як боротьбу, нібито спрямовану проти Росії.

Це цілком не вірно. Це — підступна брехня большевицьких заправил, розрахована на те, щоб викликати ворожнечу російського народу до народу українського, в результаті чого большевицькі гнобителі руками російських народних мас змогли б здушувати справедливу боротьбу українського народу, так дуже небезпечну для цілого большевицького гнобительського й експлуаторського режиму.

Ми, українські революціонери та повстанці і весь український народ, що охоплений революційною боротьбою, борючись за визволення України з-під большевицького панування і за повалення большевицького режиму в цілому, ні в якій мірі не боре́мося проти російського народу, проти російських народних мас. Ми боре́мося тільки проти московсько-большевицьких імперіялістів, тобто проти тих елементів російської та всіх інших національностей, які, спираючись на Москву як на центр своєї імперії, здійснюють свою глибоку протинародну політику національного гноблення й експлуатації України.

Московсько-большевицькими імперіялістами ми уважаємо:

а) всю ту частину большевицької партії без різниці національного і соціального походження, а в першу чергу большевицьку верхівку, яка, мріючи про панування над усім світом, цілком свідомо змагає до побудови могутньої імперії шляхом поневолення щораз нових народів і безпощадного здушування всякого спротиву як з боку окремих народів, так і з боку працюючих мас усіх національностей;

б) всіх тих большевиків і безпартійних советських людей, які, будучи цілком свідомими злочинности й антинародности політики кремлівських заправил, якнайвірніше служать большевицькому режимові за ціну матеріяльних вигід, почесей, для особистої кар'єри тощо.

До категорії московсько-большевицьких імперіялістів приймають також усі ті елементи советського суспільства, які служать большевикам вірою і правдою із несвідомости, в результаті отуманення їх большевицькою брехливою пропагандою. Цим елементам ми співчуваємо і змагаємо до їх освідомлення. В тому випадку, одначе, коли ці елементи, на наказ своїх верховодів, а часто і з власної ініціативи, виступають активно проти нас, ми мусимо перед ними також активно оборонятися.

До російського народу, до російських народних мас, що їх в минулому жорстоко гнобив і експлуатував царизм, а тепер гноблять і експлуатують большевицькі імперіялісти, до російських народних мас, які завжди знаходили в собі силу і відвагу підніматися на боротьбу проти своїх гнобителів, ми плекаємо щирі симпатії. Ми, українські революціонери та повстанці і весь український народ, який бореться за свою незалежність, з російським народом, який побудує свою національну демократичну державу на своїх етнографічних землях, хочемо жити в найтіснішій дружбі і співпраці. Проти російських народних мас український визвольний рух не скеровувався ніколи в минулому і не скеровується сьогодні. Ні в умовинах царського самодержавства, ні в умовинах большевицької диктатури російські народні маси не мали і не мають ніякого впливу на політику своїх урядів. Не може тому падати на них і відповідальність за цю політику. Саме таке, а не інакше наше становище до російського народу, до російських народних мас.

Згідно з таким нашим становищем до російських народних мас, в нашій боротьбі ми знищуємо тільки представників большевицької верхівки з партії, адміністрації, армії, мвд і мgb та всі ті елементи, які активно виступають проти нашої революційної боротьби, проти визвольних змагань українського народу в цілому. Ми ніколи не знищуємо тих советських людей — робітників, колгоспників, інтелігентів, червоноармійців, які не мають

нічого спільного з большевицьким режимом, які до нашої визвольно-революційної боротьби ставляться прихильно або хоч би неутрально, які активно проти нас не виступають.

Большевицькі імперіялісти, цілком скрахувавши ідейно як соціялісти, в останній час зовсім виразно станули на позиції російського шовінізму. Вони хочуть цим способом купити для своїх імперіялістичних плянів найбільший і найсильніший з-поміж советських народів — російський народ. З цією метою вони пустили в обіг теорію про „вищість” і „керівну ролю” російського народу серед усіх інших народів ССРСР, про те, що нібито російська нація — „найвидатніша нація” серед усіх советських народів, що російський народ — „старший брат” усіх інших слов'янських народів. З цією метою в російсько-шовіністичному дусі фальсифікується історія народів ССРСР, а зокрема — історія українського народу, історія національних культур не-російських народів. З цією метою большевицькі гнобителі стараються спиратися на території всього ССРСР головню на росіянах в партії, в адміністрації, в армії, мвд і мгб, в господарському апараті і культурному житті.

Ми розглядаємо ці заходи большевицьких верховодів як підступний засіб з їхнього боку за дешеву ціну купити для себе симпатії російських народних мас і цілком запрягти російський народ до свого імперіялістичного воза.

Ми знаємо, що народним масам, у тому числі, сподіваємося, і російським, всякий шовінізм та імперіялізм завжди чужий, незрозумілий, часто, просто, ненависний. Тим не менше ми серйозно враховуємо таку можливість, що в наслідку свого дотеперішнього розвитку деяка частина російського народу може піти на большевицький підступ і дати себе захопити шовінізмові, сьогодні так широко розпалюваному большевиками.

Ми перестерігаємо російські народні маси перед цим. Російський народ, який повністю дав би себе захопити сьогоднішньому большевицькому шовіністичному курсові і дозволив би зробити з себе знаряддя большевицького імперіялізму, цим самим поставив би себе в таке ганебне і небезпечне в своїх наслідках становище, в яке сьогодні поставив себе німецький народ, що цілком підтримав Гітлера та всю його божевільну расистську імперіялістичну політику. В цьому відповідальність за всі большевицькі злочини впала б і на російський народ. В цьому випадку російський народ зготовив би собі таку долю, яку собі зготовив німецький народ. А цього російський народ не повинен собі бажати.

Царський імперіялізм дуже часто також вдавався до таких засобів, як розпалювання російського шовінізму, виховування в шовіністичному дусі російських народних мас, упривілейовуван-

ня росіян у порівнянні з іншими національностями. В 1917 р. російський народ шляхом революції повалив царське самодержавство. Однією з цілей революції 1917 р. було змити з Росії ганьбу душителя свободи народів, що її стягнув на російський народ царський імперіялізм. Російські народні маси не сміють допустити себе до того, щоб большевицькі імперіялісти штовхнули їх на новий шлях шовінізму. **На цьому шляху Росію чекає тільки нова ганьба, нові небезпеки, нові ненависть і прокляття з боку неросійських поневолених народів.**

Росіяни! Російські робітники, колгоспники, працююча інтелігенціє!

Ми, українські революціонери та повстанці й український народ, який веде боротьбу проти большевицьких гнобителів і експлуататорів, не виступаємо проти російських народних мас, проти народу Росії, а тільки проти московсько-большевицьких імперіялістів, які однаково гноблять як український народ, так і російські народні маси.

Російський народ ми цінимо, поважаємо і хочемо жити з ним у дружбі і співпраці.

Ми хочемо, щоб по поваленні гнобительського й експлуаторського режиму, побіч незалежної демократичної України, існувала на російських етнографічних землях і незалежна національна демократична російська держава.

Не виступайте проти українського національно-визвольного революційного руху, проти ОУН і УПА! Не беріть участі в боротьбі проти українських революціонерів і повстанців! Не виступайте проти боротьби українського народу за свою національну і соціальну волю! Протестуйте проти здушування цієї боротьби з боку мвд і мґб, з боку большевицьких імперіялістів! У цей спосіб Ви продовжуватимете і віродите славні традиції всієї справді поступової, справді революційної Росії з перед 1917 р. У цей спосіб Ви здобуватимете симпатії всіх волелюбних народів.

Піднімайтеся на революційну боротьбу проти большевицьких поневолювачів і експлуататорів — ворогів як українського, так і російського народів — за справжній народний політичний і соціальний лад, за справжнє безклясове суспільство, основане, з одного боку, на суспільній власності на знаряддя і засоби виробництва і, з другого боку, — на справжній політичній демократії!

Єднаймося у спільній визвольній боротьбі проти большевицької диктатури, гноблення і експлуатації за справжню політичну і соціальну волю, за справжню демократію, за справжню соціальну рівність і справедливість, за справжню волю російського і всіх інших советських народів!

Хай живе вільна демократична Росія — національна держава

ва російського народу, побудована на російських етнографічних землях!

Хай живе незалежна Українська Держава!

Хай живе російський народ, який визнає за кожним народом право на самостійне державне життя, ворог усякого національного гноблення, друг усіх волелюбних народів!

Хай живе справедлива, героїчна боротьба українського народу за незалежну національну Українську Державу!

Хай живуть дружба і взаєморозуміння між російським і українським народами!

Геть шовінізм! Геть імперіялізм!

Смерть московсько-большевицьким імперіялістам — однаковим ворогам як українського і всіх інших не-російських народів, так і російського народу!

УКРАЇНСЬКА
ПОВСТАНЧА АРМІЯ

ОРГАНІЗАЦІЯ
УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
під керівництвом Степана Бандери

Травень, 1948 р.

А. Осипенко

ВКЛАД ОУН У СПРАВУ ТВОРЕННЯ І РОЗБУДОВИ УПА

(З нагоди п'ятих роковин існування і боротьби УПА)

Українська Повстанча Армія святкує в цьому році (14-го жовтня) п'яті роковини свого існування і своєї героїчної боротьби. З гордістю відмічає ці великі роковини український народ. З гордістю дивиться на пройдений УПАрмією шлях наша Організація. Вона ж бо внесла велетенський вклад у справу утворення і розбудови УПА.

Організація Українських Націоналістів з самого початку своєї діяльності велику увагу звернула на плекання в народі ідей збройної боротьби, славних традицій української зброї, традицій, занамулених довгою неволею, але відроджених у бурхливих революційні дні 1917—18 рр. ОУН сама продовжує ці традиції. Її таємні постріли, виміряні в чільних представників окупантської влади та її активних наймитів, густо прорізували глуху ніч неволі, раз-у-раз пригадували окупантам про тимчасовість їхнього панування, про те, що українська зброя не вмовкне, поки Україна поневолена, а в народі вони вселявали віру в неминучу його перемогу. Як своїм членам, так і широким народним масам ОУН увесь час прищеплювала переконання в тому, що визволення України може прийти тільки в результаті всенародної боротьби, тільки за допомогою власної зброї.

Організація досягла в тому відношенні великих успіхів. Зовнішнім показником цього можуть послужити пам'ятні події в

Карпатській Україні 1938—39 рр. Скільки ж то молоді рвалося тоді в Карпатську Україну, щоб зо зброєю в руках стати їй на захист! Скільки ж то української молоді перейшло тоді кордон і вступило в ряди військових формацій Карпатської України, творених за ініціативою і при основній допомозі ОУН! Який же гідний нашого народу збройний спротив мадярським окупантам у березні 1939 року поставили ці формації під керівництвом таких видатних членів ОУН, як Зенон Коссак, полк. М. Гузар-Колодзінський (обидва тоді загинули)! В той час, як державна нація з першокласно озброєною і вивінуваною армією не віддала ні одного пострілу в обороні своєї незалежності, український народ збройно обороняв свою свіжоздобуту державність на невеличкому шматку наших земель. Він складав жертви крові і життя своїх синів, даючи цим найкращий доказ свого розуміння волі і незалежності. Показником морального підготування українських народних мас до збройної боротьби проти окупантів може послужити також німецько-польська війна в 1939 р., коли то в багатьох місцях Галичини постали українські збройні партизанські відділи, які звели ряд боїв і сутичок з польськими окупантськими військами. Такі відділи постали також під час німецько-більшевицької війни в 1941 р. Під час більшевицької окупації Західної України в 1939—41 рр. тут уперше виникло збройне підпілля.

І коли на чергу дня прийшло питання творення УПА, наш народ морально був до цього значною мірою підготовлений. Він бачив свій єдиний порятунок у зброї. Він живо відгукнувся на заклик Організації взяти зброю до рук. Організація, таким чином, всією своєю попередньою діяльністю створила моральні передумови для виникнення УПА.

Від самого початку свого утворення ОУН, ставлячи в центр своєї роботи підготовку збройного визвольного повстання та вповні доцінюючи вагу військового вишколу своїх членів, завжди намагалася озброїтися, згромадити якнайбільші запаси зброї. Однак, в умовах тривкого миру і жорстокої окупації це було важке завдання.

Тут зміни на краще принесла війна. Організація, підготовлений нею народ використали відступ частин польської армії через Західну Україну для того, щоб здобути нову зброю. При тому народ не задовольнився лише підбиранням покинутої зброї. В ряді теренів (Бережанщина, Сокальщина, Стрийщина, Полісся й інші) він, керований членами ОУН, творив озброєні, чим попало, групи і силою роззброював більші чи менші відділи відступаючого польського війська. У висліді, запаси зброї як в ОУН, так і в народі значно зросли, а до того ж це була нова зброя.

Ще сприятливішим був 1941 рік. Розбита в перших боях червона армія, відступаючи з України, залишила масу зброї і боеприпасів. Будучи в народі, Організація легко захопила цю залишену зброю, заки ще встигли підібрати її німці.

І ця, власне, зброя, здобута Організацією в часі відступу польської армії, а пізніше — червоної армії, дала змогу озброїти всі перші відділи УПА; з нею вони пішли на ворога, щоб дальшу зброю вже здобувати в боях.

Коли розпочався відступ німців з України, ОУН повела широку кампанію серед мас за дальше здобування зброї. ОУН кинула клич: „Кожний українець і українка здобувають зброю і військове майно для УПА”. Кампанія ця увінчалася чудовим успіхом. Мати пильно заховувала знайдений у житі кріс, щоб потім вручити його молоденькому синові, благословлячи його в УПА. Юнак на ліктях продирався на бойовище і так же вертався назад, але вже з прив'язаним до ноги ручним кулеметом.

Ясно, що найширше використала момент відступу гітлерівців з України для здобування зброї сама УПА. Вона масово роззброювала відділи німецької армії та її сателітів.

Зброя і боеприпаси, здобуті в цей період, не тільки дали змогу забезпечити нові відділи УПА, а також дозволили створити необхідні запаси, які, постійно поповнюючись свіжоздобуваною зброєю, уможливили вести збройну боротьбу й УПА, й ОУН досьогодні, без найменшої допомоги ззовні.

ОУН, отже ж, створила матеріяльні основи для боротьби УПА. Без керівництва Організації вся зброя, все майно, що їх залишили в Україні відступаючі армії, були б для загальної справи не використані. Їх підібрали б окупанти, що йшли на Україну на зміну одні одним.

Плекаючи в народі збройні традиції і любов до зброї, закликаючи здобувати і заховувати зброю, ОУН завжди дуже уважно ставилася до військового вишколу. Кожний член ОУН обов'язково вишколювався військово. Ті члени ОУН, які служили в окупантських арміях, пильно засвоювали военні знання, щоб потім віддати їх на службу народові. ОУН організовувала також військові школи і курси, використовуючи кожну найменшу до цього можливість. В цьому напрямі велася інтенсивна робота в умовах польської окупації до 1939 р. і в умовах першої большевицької окупації Західної України в 1939—41 рр. В цих роках (1939—41) також зорганізовано широку систему підпільних військових вишколів на еміграції в Німеччині. У перші дні німецько-большевицької війни ОУН зорганізувала підпільну старшинську школу б. м. Мости Великі (Львівська обл.- яку вів пізніший Шеф Головного Штабу УПА ген. Дмитро Грицай-Перебийніс, підстаршинську школу в м. Поморяни (Львівська обл.), під керів-

ництвом Івахова-Роса, першого Шефа Штабу УПА, підстаршинську школу б. м. Рівне і цілий ряд військових курсів. Виховані і військово вишколені Організацією люди стали основою командного складу УПА, ними очолено перші відділи УПА й обсаджено командні пости УПА. Грицай-Перебийніс, Івахів-Рос, Ковальський, Остап, Ясень, Грегит, Шаблюк, Галайда, Крук і багато інших видатних командирів УПА — це старі члени ОУН, які свої військові знання здобули під керівництвом Організації; ці знання вони опісля блискуче застосували в УПА. **Тільки ОУН могла розв'язати і дійсно розв'язала питання фахових командирських сил для УПА.** Єдина ОУН мала відвагу взятися за розв'язку цього питання, хоч наші противники так вперто ворожили нам невдачу і пророкували, що недостача фахових сил згори засуджує справу утворення УПА на провал. Як бачимо «сьогодні, життя безжалісно переїхалося по авторах цих „пророцтв”.

УПА зродилася в боротьбі з гітлерівськими загарбниками, для цієї боротьби вона повсталала. Ясно, що надати такий напрям боротьбі УПА могли тільки ті політичні сили, які в той час виразно стояли на становищі одвертої і активної боротьби проти німців. Всім же відомо, що єдиною такою силою була саме ОУН, керована Степаном Бандерою.

Висловлюючи волю українського народу до незалежного державного життя, 10-го червня 1941 р. у Львові ОУН, керована С. Бандерою, проголосила Акт Самостійности. Німці виступили проти цього Акту і в цей спосіб цілком розкрили свої імперіялістично-колоніальні пляни щодо України.

ОУН, керована С. Бандерою, зразу ж приступила до рішучої боротьби проти нових загарбників, закликаючи до неї весь народ. Ув'язнення гестапом Степана Бандери, прем'єра Ярослава Стецька, а вслід за цим масові арештування членів ОУН у мм. серпні-вересні 1941 року ще раз показали народові, що несуть йому гітлерівці і хто справді бореться за його визволення. Ці арештування не зломали ОУН. Вона далі лишилася на чолі боротьби проти німецьких поневолювачів, організовувала її і розгортала з кожним днем сильніше. Починаючи з другої половини 1942 р., ця боротьба вилилася на протязі 1943 р. у форми боротьби УПА. **ОУН, таким чином, своєю революційною боротьбою проти гітлерівських загарбників створила політичні передумови для виникнення УПА.**

Вже з усього вищесказаного виходить, що тільки ОУН могла заініціювати творення УПА. В розпорядженні ОУН була вся зброя. ОУН мала потрібних людей для очолення УПА, ОУН активно боролася проти німців, а далі, будучи в гушці народу, ОУН відчула потребу творення УПА. Вірно оцінюючи ситуацію, ОУН в другій половині 1942 р. приступила до організування пер-

ших відділів УПА. У мм. вересні-жовтні 1942 р. член ОУН Остап почав творити в лісах Полісся перші збройні групи з завданням активної боротьби проти гітлерівських загарбників. По кількох місяцях ці збройні групи оформилися в УПА. Рівночасно з цим перед цими першими групами УПА виросло друге завдання: боротьба проти авангарду російсько-большевицького імперіялізму — сталінської партизанки, яка з лісів Білорусії сунула на Україну і, захопивши деякі терени, тероризувала, грабувала мирне населення, мордувала українських селян, а передусім симпатиків українського самостійницького руху. Для загальної характеристики „діяльності” насланих з Москви партизан вистачить сказати, що, нпр., в с. Єльне (р-н Клесів, Рівенської обл.) червоні партизани вбили 53 ні в чому не винних місцевих селян.

ОУН, отже, являє собою ініціатора і організатора УПА. Ось що читаємо про цей перший період у святочному Наказі Головного Командира УПА з 14-го жовтня 1947 р.: „Минає п'ять років, як член ОУН Остап почав на Поліссі організовувати збройні групи для боротьби з окупантами України. Ці маленькі групи, борючись одночасно з німцями і большевицькими партизанами, дали початок новим формам визвольно-революційного руху — Українській Повстанчій Армії. Через кілька місяців цей рух поширився на все Полісся, Волинь, Галичину та більшу частину Правобережжя”.

Творення УПА викликало бурю нападів на нас з боку наших противників. Вони один наперед одного робили нас відповідальними за це „дітвацтво”, деякі називали цю боротьбу „злочином”, „большевицькою агентурою”. Одні робили це внаслідок своєї відірваності від народу, другі — з політичної короткозорості, а ще інші — свідомо, засліплені своїми вузькопартійними інтересами. Всі вони перестерігали народ, що дії УПА викличуть відповідні репресії з боку німців, принесуть зайві жертви і т. п. Як далеко ці люди не знали дійсних потреб і бажань народу, як невірно оцінювали політичну ситуацію, якнайкраще свідчить те, що народ цілком не послухав цих „мудрих” „батьківських” пересторог, а, навпаки, масово заповнив ряди УПА. Репресії, якими залякувано народ, якраз гнали його в УПА. **ОУН обґрунтувала політичну доцільність творення УПА, вона політично захистила УПА.**

Щоб, однак, пригадати, як колись писали деякі політикани про ОУН і УПА, ми наводимо один приклад:

„Мужі і жінки України!

Будьте свідомі своїх обов'язків, що їх на Вас накладає Революція. Мужньо і невстрашимо ставте чоло всяким терористичним спробам звести до авантури Визвольну Боротьбу. Організуйте всюди боївки Української Всенародної Оборони і не давайте

себе ограбити т. зв. Повстанчій Українській Армії — з харчів, з чобіт, з кожухів і коней.

Давайте відсіч усяким спробам змарнувати у безплідній партизанці свою кров і кров своїх синів і братів.

Всяка мобілізація до УПА — це політичне і військове безглуздя і бздури. Відсіч братовбивцям! Відсіч каїнам! Бандерівець, що стріляє українців — це бандит і агент Москви, але не український революціонер.”

Так точно писала група А. Мельника у своїй листівці „Мужі і жінки України” з листопада 1943 р. Коментарі до цієї цитати зайві, така вона промовиста.

Коли опортуністам не вдалося провалити справи утворення УПА, коли УПА міцно закріпилася на Волині і Поліссі, вони виступили проти поширення УПА на інші землі, зокрема в Галичині. Знявся крик: „Не допустити до волинізації Галичини!”

ОУН, керована Степаном Бандерою, повела завзяту боротьбу проти т. зв. СС Дивізії Галичина, що її, за ініціативою німців, взялися організовувати українські опортуністи. ОУН закликала не йти до цієї формації, а вступати до УПА. Народ пішов за ОУН. В Галичині зорганізовано повстанські відділи, і вона в дальнішому стала міцним тереном дій УПА.

УПА зростала і поширювалася дуже швидко. В її ряди вступали люди різних політичних переконань, люди, які не належали до жодних політичних партій, але які вірили, що шлях, обраний УПА — правильний, люди, які хотіли активно боротися за визволення України.

ОУН послала в рядовий склад УПА велику частину своїх кадрів. Ці кадри скріпили УПА своїми високими ідейно-моральними вартостями, стали її моральним хребтом. Вони допомагали УПА засвоїти собі той високогероїчний стиль, яким вона відзначається досьогодні (не здаватися в полон, не капітулювати) і завдяки якому УПА здобула собі безсмертну славу.

ОУН дбала також і про поповнення командирських кадрів, потреба яких зумовлялася ростом УПА. З цією метою ОУН давала своїх членів до організованих у системі УПА старшинських і підстаршинських шкіл. Нпр., обидва випуски старшинської школи „Оленів” (була розташована в карпатських лісах б. с. Бряза, Болехівського р-ну, Станіславівської обл.) склалися виключно з членів ОУН і Юнацтва ОУН, переважно з середовища середньошкільної і студентської молоді. З цієї школи вийшли такі визначні командири УПА, як пор. Середній, Крутіж й інші.

Політичний досвід, політичні здобутки ОУН, керованої С. Бандерою, дуже допомогли УПА стати на правильну, передову політичну плятформу. Великі прогресивні кличі: „Воля народам!

Воля людині!", прийняті II-им Великим Збором ОУН, стали основними кличами УПА. Програмові Постанови III-го Надзвичайного Великого Збору ОУН також увійшли в ідейно-політичну скарбницю УПА.

На ідейно-політичній базі УПА міг розвинутися рух за приєднання до спільної боротьби проти гітлерівських і російсько-більшевицьких імперіялістів — усіх інших поневолених ними народів, рух, який довів до створення при УПА національних відділів народів СРСР, до скликання Першої Конференції Поневолених Народів Європи й Азії (21—23 листопада 1943 р.) і який завершився сьогодні створенням Антибільшевицького Б'юро Народів. (АБН).

В цих політичних акціях ОУН прийняла дуже активну участь. Серед народів СРСР, що перебували на Україні, ОУН вела роз'яснювальну акцію за потребу спільного фронту боротьби проти німецького і російського імперіялізму, видала і поширила у великому тиражі десятки різних листівок, приймала участь у Першій Конференції Поневолених Народів Сходу Європи й Азії.

Ріст УПА і її поширення на щораз нові українські землі зродили потребу окремого політичного керівництва для УПА на ширшій основі, з залученням усіх політичних сил, які визнали боротьбу за доцільну і правильну. ОУН погодилася на таку концепцію і разом з УПА розпочали акцію за її реалізацію. У висліді на підпільному з'їзді (в м. липні 1944 р.) представники тих політичних партій і середовищ, які визнали боротьбу УПА за правильну і доцільну, утворили Українську Головну Визвольну Раду (УГВР), якій УПА цілковито підпорядкувалася. ОУН увійшла до УГВР, і цей факт найкраще доказує, що для ОУН були і є чужі всякі тенденції монополізувати УПА для себе, що закидають сьогодні нам деякі емігрантські політики, а між ними ще й такі, що колись проти УПА виступали.

Увійшовши до УГВР, ОУН даліше віддано працює для УПА і вносить у цю велику справу бойовий вклад. В рямках УГВР на плечі ОУН падає основна відповідальність за долю УПА в силу того факту, що з 1944р., з хвилиною нової повної скупації України російсько-більшевицькими імперіялістами, ОУН керована С. Бандерою, лишалася єдиною активною масовою політичною силою на українських землях. Тільки ОУН і УПА лишилися разом з народом, щоб ділити з ним спільне горе поневолення і боротися за визволення.

ОУН являє собою ініціатора проекту рейдів УПА на чужі землі для популяризації нашої боротьби, показання в правдивому світлі життя в СРСР, для пробудження і консолідації революційно-визвольних сил усіх поневолених або загрожених большевизмом народів. Чудові успіхи рейдів, що широко рознесли сла-

ву про УПА, про героїчну боротьбу українського народу — загально відомі.

ОУН, за вказівками УГВР, на всіх своїх щаблях скоординувала всю свою діяльність з діями УПА, забезпечуючи повну узгодженість, а вслід за цим успіх у всіх політичних акціях. Чи то в бойкоті „виборів” до т. зв. верховної ради СРСР (10. II. 46 р.) і верховної ради УРСР (9. II. 47 р.), чи в роз’яснювальній кампанії про дійсні причини голоду в східних областях України і допомоги голодуючим, чи в поборюванні варварського виселення українців із земель на захід т. зв. лінії Керзона, чи в протиколективізаційній акції в Західній Україні, як і в усіх інших політичних акціях — ОУН і УПА виступали і виступають **єдино, в порозумінні, в повному узгодженні своїх дій. Господарське забезпечення УПА спирається тільки на добровільних датках населення грішми, хлібом, м’ясом, товщем, біллям і, очевидно, поповнюється також майном, здобутим на ворогові. Тому, що тільки ОУН охоплює терен широкорозгалуженою організаційною мережею, що тільки вона має скрізь свої клітини, що її члени постійно перебувають серед населення, **вона несе на собі основний тягар організації господарського забезпечення УПА.****

Відомо, якою грізною для кожного підпільного руху є агентура, а саме цей прийом мвд і мgb стосують з усією притаманною їм перфідією і неабияким досвідом. Правда, тут вони натрапляють на таку величезну перешкоду, як високі моральні якості українського підпілля, але тим не менше в умовинах боротьби з мвд і мgb питання поборювання зовнішньої і внутрішньої агентури — дуже важливе. Для цієї мети ОУН розбудувала власний апарат Служби Безпеки (СБ), який набув значний досвід у боротьбі з мвд і мgb. **Органи Служби Безпеки ОУН взяли на себе також обов’язок охороняти УПА перед ворожою агентурою.**

Так виглядає наш вклад у справу УПА. Ми радіємо і гордимся цим. Ми підводимо сьогодні, в п’яті роковини існування УПА, підсумки нашого вкладу як звіт з нашої праці перед народом. Ми підводимо ці підсумки, щоб з перспективи п’ятьох років самим подивитися, що ми зробили на відтинку УПА. Ми зробили всі ствердження в цій статті в ім’я історичної правди. Ми сказали те, що знає кожний стрілець УПА, чого свідомі народні маси на українських землях.

Сьогодні, з кінцем 1947 р., УПА продовжує свою нерівну героїчну боротьбу.

Побіч неї, плече-об-плече, стоїть наша Організація Українських Націоналістів, керована Степаном Бандерою. В нас спільна мета — Українська Самостійна Соборна Держава. У нас однаковий погляд на методи боротьби за наше визволення — переконання в необхідності і доцільності революційного шляху. За

нами п'ять років завзятої, кривавої збройної боротьби проти гітлерівських та московсько-большевицьких окупантів України. В вогні безпосередньої боротьби, серед партизанських буднів і свят, серед радості спільних перемог і смутку невдач, серед жертв, що їх в однаковій мірі приходить ся складати як УПА, так і ОУН, склалася така бойова дружба цих обидвох організацій, склалася між ними така ідейно-політична єдність, що їх не розірвати нікому і ніколи.

ОУН, керована С. Бандерою, й УПА стоять сьогодні побіч себе на полі бою і, відбиваючи скажені ворожі атаки, поза себе дивляться з гордістю, а перед себе — з вірою.

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ РЕВОЛЮЦІЙНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ

(з „Ідеї і Чин”, ч. 10):

- 1) ідея УССД, яку українські націоналісти визнають активно і в боротьбі за здійснення якої вони зберігають сувору принциповість;
- 2) боротьба за відродження духовности українського народу, тобто боротьба за викорчовування в українському народі рабської психіки і культивування в ньому психіки вільного господаря на своїй землі, психіки фанатичного борця за справу Самостійної України;
- 3) радикальність, насильницький характер метод нашої боротьби проти окупантів, визнання того, що найважливішим завданням українського народу під сучасну пору є організація масової безпосередньої нещадної боротьби за національне визволення, боротьби всіми засобами, які є в нашому розпорядженні;
- 4) розраховування на народ як на основну силу, за допомогою якої ОУН виборє Україні самостійність, найповніше і найвірніше висловлювання прагнень найширших мас українського народу;
- 5) організування протиокупантської боротьби на українських землях за всяких умов, погляд, що українські землі є вирішальним тереном боротьби за УССД;
- 6) орієнтація на найпередовіші досягнення людства як в галузі політичної і суспільно-економічної практики, так і в галузі політичних і суспільно-економічних теорій;
- 7) високі моральні вимоги до членів ОУН.

З М І С Т:

	стор.
1. Від Проводу ОУН	1
2. Повідомлення	1
3. Росіяни! (з листівки до росіян)	2
4. А. Осипенко: Вклад ОУН у справу утворення і розбудови УПА	7

Передрук підпільних видань ж. 48;-02/48.

Оригінал виданий друком на 12 сторінок формату 165×235.

Ціна 45 пф.